

DIARI DE SESSIONS DEL PLE DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 770-1987

Fq.Con.núm.33/27

III Legislatura

Any 1993

Número 84

**Presidència
del Molt Honorable Sr. Cristòfol Soler i Cladera.**

Sessió celebrada dia 14 d'octubre del 1993.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PREGUNTES:

1) RGE núm. 2598/93, presentada per l'Hble. Sr. Diputat Cosme Vidal i Juan, del Grup Parlamentari MIXT, amb la formulació següent:

"Per quan projecta el Govern convocar els sectors representatius i formacions polítiques amb representació parlamentària de les Pitiüses, per tal de preparar l'elaboració del POOT (Pla d'ordenació de l'oferta turística) corresponent a aquestes illes?"

3418

2) RGE núm. 2685/93, presentada per l'Hble. Sr. Diputat Cosme Vidal i Juan, del Grup Parlamentari MIXT, amb la formulació següent:

"Quina és la relació dels torrents de les illes Pitiüses i què ha pujat la inversió efectuada per la seva neteja, dins de la partida de 3.000 milions de pessetes que segons el Govern s'han destinat a l'àmbit de la nostra comunitat, i que encara no han estat pagats per l'administració central?"

34

II.- PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 1464/93, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a concurs per adquirir edifici o solar més idoni per situar-hi la Biblioteca Pública a Mallorca.

34

2) RGE núm. 1934/93, presentada pel Grup Parlamentari PP-UM, relativa a necessitat de creació d'un jutjat del Penal a l'illa de Menorca.

34

3) RGE núm. 313/93, presentada pel Grup Parlamentari PSM I EEM, relativa a declaracions d'espais naturals protegits.

34

I.1) Pregunta RGE núm. 2598/93, presentada per l'Hble. Sr. Diputat Cosme Vidal i Juan, del Grup Parlamentari MIXT.

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, bones tardes a tots. Preg silenci. Començam aquesta sessió plenària d'avui, i el primer punt, com és habitual correspon a les preguntes; i la primera és la 2598, del diputat Sr. Vidal i Juan, del Grup Parlamentari MIXT, relativa a elaboració del POOT a les Pitiüses. Té la paraula el diputat Sr. Vidal i Juan.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors consellers. Sr. Conseller de Turisme. Ens estrenam en fer-li preguntes, però amb una cosa que en realitat ja varem preguntar quasi a tot el Govern quan varen presentar unes propostes de resolució amb motiu del debat sobre l'estat de l'autonomia; si bé, segons es podrà fixar, jo vaig entendre que es va rebutjar aquella proposta degut al fet que posàvem un termini perquè s'enllestís totalment aquest Pla d'ordenació de l'oferta turística a les Pitiüses, que crec que és molt important que es faci tan prest com sigui possible.

No obstant això, la pregunta es refereix més quan pensa vostè convocar els sectors representatius i les formacions polítiques amb representació en aquest Parlament, però de l'àmbit de les Pitiüses, per començar a tirar endavant el Pla d'ordenació de l'oferta turística; que supòs que vostè coincideix que és un instrument bàsic perquè ens doni una mesura de la recepció de turisme en aquelles illes. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Vidal. Té la paraula el conseller Sr. Flaquer.

EL SR. CONSELLER DE TURISME (Joan Flaquer i Riutort):

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats, Miri, Sr. Vidal, jo crec que efectivament, com vostè diu, hi ha un interès no només de les forces socials i polítiques d'aquest Parlament, sinó també -i ho vull destacar especialment- un interès d'aquest Govern -en aquest cas jo com a representant de la Conselleria ho puc afirmar així- per dur endavant no només el Pla d'ordenació de l'oferta turística a les illes Pitiüses, sinó també a l'illa de Menorca.

Vostè em demana exactament quan convocarem una reunió amb els sectors representatius i polítics per tal de començar a fer aquesta tasca una mica més lleugera i tan aviat com sigui possible. Jo li diré que hi ha tota una feina prèvia, una feina de camp, de recollida de dades; intentarem començar-ho tan aviat com sigui possible, i durant aquesta tasca de recollida de dades, i també una vegada recollides, convocarem tantes vegades com sigui necessari aquestes reunions. No li puc donar una data concreta de la primera, però jo li puc assegurar que ens posarem en contacte tot d'una amb el Consell Insular d'Eivissa per començar a fer aquesta tasca.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Flaquer. Vol tornar fer ús de la paraula el Sr. Vidal? Té la paraula.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Sr. Conseller, la seva resposta és satisfactòria, però voldria que també -més que res perquè en prenguéssim nota- tenguí en compte que aquesta convocatòria d'aquests sectors representatius està dins aquesta tasca, dins aquest treball que vostè anuncia, que és d'una gran importància abans de seguir amb aquest tema. Per tant, a pesar que li dic que la seva resposta és satisfactòria, crec

que es veuria molt bé que fos imminent la convocatòria d'aquesta reunió. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Vidal. Vol tornar fer ús de la paraula el Sr. Flaquer? Té la paraula.

EL SR. CONSELLER DE TURISME (Joan Flaquer i Riutort):

Gràcies, Sr. President. Jo li contestaré molt breument, dient-li que en realitat el sentir, l'opinió i la voluntat dels sectors representatius i dels sectors polítics, el Govern les coneix, la Conselleria de Turisme les coneix. Jo li insistesc que ara les reunions perquè sí jo no crec que siguin positives; jo crec que s'ha de fer una tasca de recollida de dades, i una vegada que tinguem aquesta informació podrem continuar fent feina, no abans. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Flaquer.

1.2) Pregunta RGE núm. 2685/93, presentada per l'Hble. Sr. Diputat Cosme Vidal i Juan, del Grup Parlamentari MIXT.

EL SR. PRESIDENT:

La segona pregunta és la 2685, que formula el diputat Sr. Vidal i Juan, del Grup Parlamentari MIXT, relativa a neteja de torrents a les Pitiüses. Té la paraula el diputat Sr. Vidal i Juan.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr. President. Em toca avui fer de *preguntón*. Aquesta pregunta jo ja sé que pot tenir una contestació referida a una neteja que segurament es va fer a l'illa de Mallorca especialment, quan hi va haver uns temporals que varen fer necessària una neteja especial -del torrents, s'entén-. No obstant això, hem llegit moltes vegades fent referència a aquesta tasca de neteja dels torrents que du a terme la Conselleria d'Obres Públiques -i en els casos excepcionals com el que he esmentat, i tal vegada altres vegades també- en col·laboració amb el Ministeri d'Obres Públiques. Però el que no es coneix, almenys per l'opinió pública de les Pitiüses, és si s'ha duit a terme algun tipus d'aquestes feines a aquelles illes; i per tant la meua pregunta és per si vostè ens pot donar informació al respecte; i sobretot si d'aquesta partida de 3.000 milions de pessetes -que torn a dir, naturalment s'havia de fer- a l'illa de Mallorca, no excloua també inversions a les altres illes, i en el cas que jo li deman, a les illes Pitiüses. Moltes Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Vidal. Té la paraula el conseller Sr. Reus.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Bartomeu Reus i Beltran):

Moltes gràcies. Li diré que la xifra total són 3183 milions de pessetes, i a Eivissa és una relació un poc llarga, si vol prendre nota: torrent de Sant Miquel, sa Llevanera, es Regueró, torrent des Ierns, torrent de Santa Eulària... Les partides també les hi puc donar una a una, si vostè vol. És que és molt llarg tot això. El torrent de ses Dones, torrent des Capità, torrent de sa Gavarra, riu de Santa Eulària -una altra vegada-, torrent de Sant Carles, torrent des Regueró, torrent des Buscatells, torrent des Capità, torrent de sa Llevanera -una altra vegada-, torrent de ses Covetes, un tram del torrent del Port d'Eivissa, i torrent de sa Llevanera.

Si vostè vol més informació quant a xifres, jo estaré encantat de donar-n'hi. En total aquesta partida a Eivissa puja a 127 milions de pessetes. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Reus. Vol tornar fer ús de la paraula el Sr. Vidal? Té la paraula.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Només és per agrair-li aquesta informació; i si és tan amable de llavors passar-m'ho per tenir-ne constància. Res més, gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Vidal.

II.1) Proposició no de Llei RGE núm. 1464/93, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a concurs per adquirir edifici o solar més idoni per situar-hi la Biblioteca Pública a Mallorca.

EL SR. PRESIDENT:

Passarem al segon punt de l'ordre del dia, que correspon a proposicions no de llei, i començarem per la 1464, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a concurs per adquirir edifici o solar més idoni per situar-hi la Biblioteca Pública a Mallorca. Té la paraula el diputat Sr. Pons.

Sr. Moll, per favor, podria fer lectura del text de la proposició no de llei?

EL SR. SECRETARI SEGON:

Sí, Sr. President. "El Parlament de les Illes Balears acorda:

Primer: El Govern de la Comunitat obrirà de forma immediata un concurs públic per tal d'adquirir segons l'oferta l'edifici o solar més idoni per situar-hi la nova biblioteca pública de Mallorca.

Segon: Una vegada seleccionades les ofertes idònies, el Govern de la Comunitat interessarà del Ministeri de Cultura els dictàmens pertinents per escollir-ne la més adient per ser la nova seu de la Biblioteca Pública de Mallorca."

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Moll. Sr. Pons, té la paraula.

EL SR. PONS I PONS:

Sr. President, senyores i senyors diputats. No he de ponderar en aquesta cambra l'escàs interès que ha manifestat el Govern de la Comunitat Autònoma des de 1983, des que es va constituir aquesta comunitat pels temes de cultura. El Sr. President, avui absent, recordam que va pronunciar davant aquesta Cambra una frase que m'agrada tornar dur, una vegada i una altra, perquè encara no ha estat desmentida. La frase "La cultura ja fa oi" va ser pronunciada en aquesta Cambra fa molt de temps, i els fets realment no acaben de desmentir-la. Durant el debat de la Comunitat hi va haver dos toquets de triomfalisme cultural, quatre notetes que li va passar el Sr. Rotger; però de fets, res. Avui em tem que tornarem assistir a un altre espectacle d'escassa sensibilitat per la cultura, i també ribetejat amb un toc d'escàndol. Em referesc al tema ja famós de Can Sales.

La Conselleria de Cultura ha estat una àrea realment inestable, no ha estat l'àrea més adient per dur una tasca tranquil·la i sostinguda, perquè els canvis de consellers han estat relativament constants. El Sr. Francesc Gilet, la Sra. Maria Antònia Munar, que va tenir l'honor de ser la primera cessada d'aquest govern; el Sr. Forcades, que va intentar durant un mes aproximadament exercir l'interinatge cultural; el Sr. Bartomeu Vidal, popularment dit *el breu*, també cessat; i ara el Sr. Rotger, que quan faci coses positives les hi aplaudirem; però de moment encara tenim les mans dins les butxaques, perquè a banda de grans declaracions, no hem vist res de res.

Un escàndol com el de Can Sales hauria estat una bona manera per començar una nova etapa cultural amb el nou conseller. Però hi va haver compareixences i es varen ratificar en un camí totalment equivocat. I jo crec que amb això van totalment equivocats. Can Sales, fins i tot després d'aquesta relació de consellers cessats, crec que es podria dir que pareix que du la maledicció de la mòmia de Tutankamon. El que s'hi acosta sol ser cessat; i per tant al Sr. Rotger ja li transmetran quan ho trobin oportú, li convendria anar

amb prudència amb aquest tema, perquè sembla que realment Can Sales, a part d'un edifici en ruïnes, du una certa maledicció per al conseller de torn.

Voldria refrescar amb petita una pinzellada la memòria perquè, encara que ha estat molt reiterat, convé recordar una vegada i una altra els fets. Per què Can Sales ha estat un escàndol? Perquè ha estat una temptativa de compra, i encara ho és, amb un preu totalment inflat, que mai ha estat degudament justificat, i que quan aquest diputat i altres veus dins aquest Parlament i tota una campanya de premsa s'ha aixecat sobre aquest tema, no hi hagut rectificació, hi ha hagut constantment, una vegada i una altra, ratificació en l'equivocació, intentant consumir la compra. Can Sales el 23 de setembre del 1987 va ser venut per la seva propietària, Maria Antònia Enciso, per 9 milions de pessetes al Sr. Lluís García-Ruiz i d'altres que després, dia 7 d'octubre del 1988 concretament, varen constituir la ja famosa societat Chisto, S.A. -Chistosa-, que tenia com a únic capital el mateix Can Sales, valorat en 12 milions de pessetes. I el 25 de maig del 1992, curiosament el Sr. Gabriel Cañellas, no cap conseller ni cap director general -això de vegades s'oblida, i això sí que és una novetat perquè aquí sent qualque comentari un poc desqualificador- va resoldre el següent: "*autorizar la adquisición directa por la CAIB del inmueble denominado Can Salas, sito en la calle Salas, esquina Santa Cruz y Puerta de Santa Catalina, de Palma de Mallorca para ubicación de servicios y dependencias de la Comunidad Autónoma de las Islas Baleares por concurrir las condiciones que establece el artículo 34 de la ley del patrimonio de la CAIB*".

Per als qui no siguin experts -i no tenim per què ser-ho- en literatura jurídica de la Comunitat Autònoma, que és frondosa i bastant ineficaç, les voldria que l'article 34 de la Llei de patrimoni, de la Llei 11/93, de 17 d'octubre, diu que els immobles s'han de comprar de la manera següent: "*La adquisición de inmuebles tendrá lugar mediante concurso público*", que és la proposta que avui duim a aquest Parlament, i només en casos excepcionals, diu "*No obstante, el presidente del Govern podrá prescindir del trámite de concurso y autorizar la adquisición directa cuando lo considere necesario por las peculiaridades de los bienes o de las necesidades del servicio a satisfacer, o por la extrema urgencia de la adquisición a efectuar*". I per tant el responsable d'això de Can Sales -conselleres, directors generals, assessors, arquitectes que justifiquen un preu que no era justificable- és bàsicament el president de la Comunitat Autònoma, perquè sense aquesta aplicació excepcional de l'article 34 de la Llei de patrimoni, de la Llei 11/90, mai aquest escàndol de Can Sales s'hagués pogut produir. I per tant, el Sr. President no és aquí i val més que no hi sigui, perquè avui m'agradaria que sortís, perquè realment seria un debat molt interessant; però evidentment no es produirà.

Una vegada dit això, una vegada establerta la claríssima responsabilitat que va assumir el Sr. Gabriel Cañellas dia 25 de maig del 1992 de comprar Can Sales intencionadament per un procediment excepcional, i per un preu que va passar de 12 milions de pessetes a 397, és a dir amb un sobrepreu de 385 milions, hi va haver lògicament un escàndol que va transcendir als mitjans de comunicació. I es varen escriure articles, informacions, de titulars ben significatius: "*La vergüenza de Can Sales*" -Baleares, 10 de gener del 1993-, i altres que mostraven que hi havia evidentment unes manobres ocultes, ocultes que tothom coneixia, com per exemple "*El misterio de Can Sales*", que no és cap novel·la, sinó un article publicat a *Última Hora* dia 9 de gener del 1993. I perquè no hi falti literatura, les recoman que obtenguin el llibre s'ha publicat, titulat "Can Sales Major", l'ha publicat ARCA fa poc temps. Crec que realment és llibre vàlid, allà on podran trobar una informació solvent sobre aquest tema.

Tot això, lògicament, com vostès saben, hi va haver tota una sèrie de debats al Parlament, promoguts pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, preguntes, compareixences, interpellació, moció, sol·licituds de documentació, algunes denegades. Per exemple vàrem intentar saber què havia de passat a aquell consell de govern on es va acordar la compra de Can Sales, dia 3 de juny del 1992; però ens varen dir que això era una cosa secreta i no ens ho podien explicar.

I finalment, per tancar la qüestió, el Grup Parlamentari SOCIALISTA va acudir a una societat de taxació -concretament Valtècnic S.A.- i aquesta societat va fer el seu treball de camp, i va estimar que el preu real de mercat dia 23 d'abril del 1993 de Can Sales era de 115.206.000 pessetes. És a dir, aquesta temptativa de compra ha tengut un sobrepreu -és una societat de taxació que ho ha establert- de més de 281 milions de pessetes. Lògicament si aquest negoci s'hagués fet amb doblers particulars, res hi hauria a dir; però amb els doblers públics és molt bo de fer pegar a la caixa, i evidentment 281 milions de pessetes, ens agradaria que ens justificassen per què hi ha hagut aquesta temptativa que anassen a parar a unes butxaques que encara no sabem de qui són. Perquè, entre altres coses, s'ha creat tal estat de confusió que els de Chisto S.A. sostenen que han venut Can Sales, i el responsable d'aquest bullit, el president de la Comunitat Autònoma, sosté -i ha consentit que el duguessen a la barra, als tribunals- que Can Sales no s'ha comprat.

I al Grup Parlamentari SOCIALISTA, que li interessa vetllar per una administració eficaç, honesta i honrada, i que no surtin 281 milions de pessetes de les arques de la Comunitat Autònoma, sinó que es destinin a altres finalitats lògicament més importants, volem que es faci el que s'havia d'haver fet el primer dia: que s'apliqui l'article 34 de la llei de patrimoni de la CAIB, de la Llei 11/90, de 17 d'octubre, i que se doni als ciutadans que tinguin solars o tinguin edificis dins l'àrea on s'ha de situar la futura biblioteca pública de Mallorca, i que ho pugui fer a saber a la Comunitat Autònoma; i si aquests solars o edificis fossin adients, a través d'una consulta al Ministeri de Cultura, podríem saber quin solar dels que ens oferten els ciutadans podem adquirir. I d'aquei-

xa manera tancaríem un capítol tenebrós i poc edificant, impulsat pel president de la Comunitat Autònoma, i que ha estat motiu d'escàndol -encara ho és- a les Illes Balears. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pons. Passam al torn d'intervencions d'altres grups. Pel Grup Parlamentari MIXT el Sr. Vidal i Juan té la paraula.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr. President. Em permetin que faci la meua intervenció de d'aquí mateix, perquè serà molt breu, només per dir que, com ha dit molt bé el Sr. Pons, moltes vegades el Grup Parlamentari SOCIALISTA ha dut aquest tema davant comissions, ha demanat compareixences, etcètera; i jo he tengut oportunitat d'estar present en totes aquestes intervencions del Grup Parlamentari SOCIALISTA que avui ens du aquesta proposició no de llei. I sempre, com recordarà el Sr. Pons, he volgut estar al marge d'aquest tema, al marge totalment, una abstenció sempre en aquest tema; i no perquè tenguí por que m'arribi aquesta maledicció de Tutankamon, ni tampoc perquè tenguí cap mena de gelosia cap aquesta societat "xistosa" que ha anomenat vostè; sinó senzillament perquè crec que el Govern, segons diuen vostès en l'exposició, diu que no ha dut a terme encara l'adquisició de Can Sales, que és el tema, el fons d'aquesta qüestió. Segurament el Govern -encara no ho sabem-, si no ho ha fet suposam que ho farà d'acord amb la legalitat quan s'hagi de fer, i no volem entrar en aquest tema -com he dit abans- i per tant, almenys aquest diputat que els parla, no els farà costat; tampoc, torn a repetir, res que tenguí que veure amb Chistosa i companyia, i per tant m'abstendré en aquest cas i respecte a aquesta proposició no de llei. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Vidal. Pel Grup PSM I EEM el Sr. Gomila i Barber té la paraula.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. El nostre grup sí que donarà suport a la proposició no de llei socialista, perquè reiteradament aquí el nostre grup ha demanat una llei de contractes de la Comunitat Autònoma per tal de clarificar totes aquestes qüestions i per garantir la transparència de la gestió de recursos de tots els ciutadans. Reiterades iniciatives parlamentàries reclamant aquesta transparència en l'adjudicació de contractes del Govern, ja siguin obre, compres..., que es facin per qualsevol conselleria, hem reclamat nosaltres des d'aquesta mateixa tribuna; perquè -com molt bé ha dit el Sr. Pons- un solar que el 88 valia 12 milions de pessetes, un any de bonança dins el mercat immobiliari,

i l'any 1992, que ja estàvem en recessió, arriba a 397 milions, nosaltres creim que açò és impresentable. I sobretot quan només s'ha mirat una sola oferta, sense mirar ni sol·licitar altres ofertes que fins i tot podrien ser més idònies, i fins i tot més barates. I si no, podem veure el que li ha passat al Sr. Huguet per la seu de Consell Insular a Ciutadella, que declara el concurs desert, en compra un directament per 150 milions, i ara li plouen les ofertes. I cada vegada són ofertes més barates.

Nosaltres creim que açò mateix podria passar aquí, a Palma, amb la seu de la Biblioteca Pública de Mallorca; i sobretot garantint aquest concurs perquè tothom que tenguí alguna finca a ofertar, ho pugui fer. Nosaltres creim que una diferència tan escandalosa del que valia el 1987 al que val ara, al 1992, és intolerable. Ahir parlàvem d'ajuts, que jo crec que serien de dos, de tres milions, de deu milions, i parlàvem dels *mangoneos* del govern cubà. I avui, quan parlem de 397 milions, ningú se n'aixeca una cella. Aquí podríem dir allò de "*la miga en ojo ajeno* és més bona de veure que *la viga en el propio*". Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gomila i Barber. Pel Grup PP-UM la Sra. Ferrer té la paraula.

LA SRA. FERRER I BASCUÑANA:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Sr. Pons, no tregui les frases de context. El nostre president, el Sr. Gabriel Cañellas, sempre ha dit que la cultura és interessant, però que pot arribar a fer oi si reiteram segons temes. Això és treure una frase de context.

Dit això, jo el que els voldria dir sobre la proposició que avui presenten aquí per adquirir un edifici o solar més idoni per a la Biblioteca Pública de Mallorca, que jo voldria fer unes consideracions en una doble perspectiva. En primer lloc vostès saben -i si no ho saben, els ho recordam- que ens trobam a l'espera d'una sentència sobre aquest tema de Can Sales. i he de recordar també que aquesta qüestió està en procés de sentència per un incompliment del Ministeri de Cultura. Aquest ministeri ha estat assabentat en tot moment de les gestions que s'han fet sobre el tema que ens ocupa, i ha col·laborat en la presa de decisions sobre la possible ubicació de la Biblioteca Pública de Mallorca. Els criteris que determinaren la compra han estat exposats en les diferents compareixences, en proposicions de llei, i per tant no ho repetiré perquè crec que, entre vostè i jo, avorriríem els senyors diputats.

Però sí els vull recordar que després de diverses visites a Palma del director de Biblioteques i Arxius, el Sr. Juan Manuel Velasco, acompanyat del Sr. Federico Ibáñez, que aleshores era tècnic i avui és el director de biblioteques i arxius, els va semblar que la ubicació de Can Sales era la correcta, que havien determinat entre la Conselleria de Cultura, Educació i Esports i el Ministeri; aquest darrer,

responsable de la construcció de l'edifici. Per tant, esperant les promeses que no arriben d'aquests 800 milions, de l'anterior ministre, Solé Tura, que també estava d'acord amb la ubicació d'aquest solar; ara confiam que l'actual ministra respecti els compromisos del propi Ministeri de Cultura.

Per altra banda, i des del punt de vista de coherència elemental, i tenint en compte el moment processal en què es troba aquesta qüestió, l'única actitud constructiva és esperar la decisió dels tribunals, perquè d'aquesta decisió dependrà el camí que hagi de prendre el nostre govern, naturalment. Podem estar ben segurs que en aquest moment, quan el jutjat dicti una sentència, sempre serà millor que no ens trobi amb les mans fermades acceptant la seva proposició no de llei. I per altra banda, nosaltres no feim comptes de donar suport a aquesta proposició no de llei perquè, ja li dic, estam esperant la demanda judicial; i consideram que aquesta proposició resulta totalment fora de lloc. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ferrer. En torn de rèplica té la paraula el Sr. Pons. Preg silenci als diputats, per favor.

EL SR. PONS I PONS:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Quan un portaveu del Grup PP-UM puja a aquesta tribuna i ens retreu que tal director general o tal ministre ha dit una cosa, sempre ens crea un estat de dubte; però en aquest cas amb el Sr. Solé Tura no en tenc cap. Quan va venir a Mallorca vàrem tenir un dinar de feina amb ell, i vàrem parlar llargament sobre aquest tema, i el vàrem informar fil per randa de tota aquesta qüestió. I li vàrem dir molt clarament: una cosa és que el solar de Can Sales -que ja no és altra cosa, un solar amb quatre parets velles- tenguí els metres quadrats necessaris i tenguí la ubicació necessària que exigeix per situar-hi una biblioteca; i l'altra és que un Govern, el Sr. Cañellas aplicant aquest article excepcional -l'article 34- de la Llei 11/90, intenti col·locar a l'opinió pública que el Ministeri de Cultura vol que es compri Can Sales. Alerta!, el Ministeri de Cultura vol 5.000 metres edificables, situació dins una àrea urbana determinada, i punt.

I per què no volen que els ciutadans a través d'un concurs públic les ofertin uns solars o uns edificis? Molt alerta, eh, que ja hi ha un altre edifici en joc, i sortirà, prest. Sortirà. I llavors, què passarà?, llavors tota aquesta tramoia que s'ha fet sobre Can Sales: "No, hem d'esperar els tribunals". Llavors ja no podem esperar, perquè aquest edifici, situat no molt enfora de Sant Francesc -vostès ho sabran aviat- es convertirà en l'edifici que convé, i que convendria que Can Sales, que ens ha costat tant, i que ens ha duit un cost polític i social i d'imatge important, ho deixem anar, i ja veurem el

tribunal què diu. Això és la realitat, això és el que passa.

El concurs públic és la manera honrada, normal, ordinària, reglada per una llei feta, impulsada, per aquest mateix govern. No són les lleis d'excepció. No estam en un estat d'excepció, que jo sàpiga, aquí. O els va bé, aquest estat d'excepció. Clar, si han de fer un negoci i han d'aval·lar no sé quants de milions en nom de no sé què -no anomen butxaques, perquè no les conec- però és que jo crec que els ciutadans estan realment al·lucinats de veure que insisteixen -no, no, Sr. Huguet- en voler comprar una cosa que no encaixa a un moment que el Govern -el Govern de la nació, i el Govern de les Illes Balears, i tots els governs- estan reduint despeses. Com poden sostenir que volen gastar aquesta muntanya de milions de pessetes, una vegada i una altra ho volen sostenir aquí, al Parlament. Això no s'aguanta realment per enlloc.

I per tant creim que Can Sales no s'ha de comprar per aquest preu. Alerta!, si Can Sales és una de les ofertes que van al concurs públic, que li poden dur, i resulta que és la més favorable, nosaltres li donarem suport; però a nosaltres no ens cerquin per entrar dins la cova d'Alí-Babà. Alí-Babà és un ciutadà honrat, o se senten al·ludits? Aaaah!, se senten al·ludits. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pons. Hi ha peticions d'intervenció en torn de contrarèplica? Sra. Ferrer, té la paraula.

LA SRA. FERRER I BASCUÑANA:

Gràcies, Sr. President. Vostè què m'ha volgut dir, que el ministre ens va dir una mentida? Nosaltres la varem acceptar. A vostè li va dir que no, i a nosaltres ens va dir que sí. De totes maneres, jo li dic, aquests 5.000 metres que es demanaven als solars; era l'única ubicació amb un solar de 5.000 metres en el famós triangle, que ja n'hem xerrat moltíssimes vegades, Consell-Ajuntament-Govern. De totes maneres nosaltres no insistim. El que li he demanat és que estàvem a l'espera d'una sentència, i després el govern decidirà amb la resolució del jutjat. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ferrer. Passarem a la votació d'aquesta proposició no de llei.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que voten en contra? Gràcies, poden seure.

Abstencions?

24 vots a favor, 30 en contra, 2 abstencions. En conseqüència queda rebutjada la Proposició no de llei 1464.

II.2) Proposició no de llei RGE núm. 1934/93, presentada pel Grup Parlamentari PP-UM, relativa a necessitat de creació d'un jutjat del Penal a l'illa de Menorca.

EL SR. PRESIDENT:

I passam a la proposició 1934/93, presentada pel Grup Parlamentari PP-UM, relativa a necessitat de creació d'un jutjat del Penal a l'illa de Menorca. Té la paraula en nom del grup proponent el diputat Sr. Martínez de Dios.

EL SR. MARTÍNEZ DE DIOS:

Sr. Presidente, señoras y señores diputados. En nombre del Grupo Parlamentario PP-UM, constituido en los términos establecidos en el artículo 22, números 1 y 3 del Reglamento de esta Cámara, propongo hoy a su consideración la aprobación de una proposición no de ley relativa a la creación de un juzgado de lo Penal en la isla de Menorca.

Las razones de esta petición se dirigen en dos vertientes diferentes. Una es una situación de hecho. En la exposición de motivos de la proposición se establece con toda claridad que la instrucción de aquellos asuntos sometidos a la jurisdicción penal por el procedimiento de urgencia, y que tienen una rápida consecución en su instrucción, en su fase de enjuiciamiento tienen por el contrario una demora injustificada, y solamente explicable por el hecho de que no existe un juzgado de lo Penal en la isla de Menorca.

Además de esta razón de hecho, existe otra que pudiéramos considerar de derecho, jurídica o de imperativo legal, y es la que nos establece la Ley de medidas urgentes de reforma procesal, Ley 10/1992, que entró en vigor el 6 de mayo del año 1992, es decir hace aproximadamente un año y medio. En la exposición de motivos de esta norma, de esta ley, al hacer referencia al procedimiento penal que se modifica, se dice: "en el orden penal se introducen relevantes aunque escasas reformas en el procedimiento abreviado". Como ustedes saben el procedimiento abreviado, que fue objeto de una modificación por una ley orgánica, la 7/1988, establecía la posibilidad de que en aquellos delitos cuya sanción penal no superase los 6 años, el juez de instrucción, es decir el que averiguaba, instruía y formalizaba todo el expediente judicial, tenía capacidad para enjuiciar los hechos y sentenciarlos. El Tribunal Constitucional declaró esta determinación de esta ley orgánica inconstitucional, porque se estaba quebrantando el principio de imparcialidad.

Como consecuencia de esto, inmediatamente tuvo que corregirse esta situación y se crearon los juzgados de lo Penal, y en este tiempo que llevamos, pues todavía la isla de Menorca carece del mismo. Y esta justificación

jurídica también viene determinada por la exposición de motivos a la que no hemos referido. Con todo, parece posible, al menos en determinados casos, que la justicia penal se imparta aun más próxima a l hecho enjuiciado que en la actualidad; es decir, establece el principio de la inmediatez de la aplicación de la norma jurídica penal al hecho que se trata de corregir, y dice "no hace falta destacar que ello resultaría beneficioso para todos: para los enjuiciados, que tienen derecho a un proceso sin dilaciones; para las víctimas, para la administración de justicia en general, y singularmente para la sociedad en su conjunto, que vería así notablemente robustecida la ejemplaridad de la justicia penal y considerablemente incrementadas sus defensas sociales frente al delito".

Es evidente, por lo tanto, que hay dos justificaciones: la de hecho, a la que me he referido en primer lugar; y esta otra de imperativo legal, que establece la propia ley de reforma de medidas urgentes del procedimiento procesal en la parte que se refiere al procedimiento penal. Y a este extremo, pues claro, se faculta a los jueces de instrucción que en el plazo que no sea menor a diez días puedan ellos, una vez instruido el expediente judicial, la instrucción. citar ante el juzgado de lo Penal a las partes con el fin de impartirles la justicia en el menor tiempo posible.

Evidentemente esto en Menorca no se puede hacer, por razón de que al no existir un juzgado de lo Penal, los tres juzgados de instrucción que existen en la isla tienen que recurrir a los juzgados de lo Penal de la ciudad de Palma de Mallorca, al igual que el resto de los juzgados existentes en Mallorca, con el fin de que se puedan finalmente enjuiciar los hechos. Con todo ello la pretendida inmediatez y celeridad en la aplicación de la justicia, gran defecto nuestro -y no voy a hacer aquí referencias a situaciones conocidas por todos respecto a lo lenta que es la justicia en esta nación, muchas veces no por motivo de la propia organización judicial, sino en razón de la propia conflictividad social, como ocurre en lo penal, o en la propia generación de conflictos, como es la administración española- está comprobado que se da en la isla de Menorca. Esto es un problema grave, se conculcan los principios, las orientaciones, las exigencias de esta norma que tiene un año y pico de vigencia y a la cual me acabo de referir, y algunos de cuyos párrafos de su exposición de motivos y de su articulado les acabo de señalar.

Creo que como consecuencia de todo lo expuesto, la petición que se formula hoy es razonable, que no existen razones objetivas para que ningún parlamentario de los representados en esta Cámara no le de su apoyo; y la única objeción que se le podría hacer -y con esto acabo- es el hecho de que dificultades presupuestarias impidiesen la puesta en marcha de un juzgado de lo Penal en la isla de Menorca. Sin embargo, recabada información de órganos de la jurisdicción, se informa que datos estadísticos determinan que juzgados de lo Penal instalados en determinados lugares, incluso uno de ellos en Ibiza, que se encuentra vacante, no dan la media de asuntos entre los que se reparten como enjuiciados por estos tribunales. Por eso la solución, si se aprueba esta proposición

no de ley, para el Ministerio de Justicia es bien sencilla, sin necesidad de crear un nuevo órgano -que podría crearlo fácilmente- si por dificultades no puede hacerlo, pues simplemente con dar de baja, con dejar cesante alguno de los juzgados existentes hoy en algún lugar y crear el que pueda corresponder a la isla de Menorca, este problema sería resuelto con sencillez, y de esta manera cumpliríamos algunas de las exigencias que los ciudadanos de Menorca tienen en este momento planteadas en razón de la administración de justicia en el ámbito penal, y relacionadas precisamente con el procedimiento de urgencia cuya inmediatez es una exigencia legal.

Por eso, señores y señoras diputados de los diferentes grupos parlamentarios, pido su apoyo para esta proposición no de ley, cuya razonable propuesta me imagino que no supone ningún compromiso fuera de los de la necesaria operatividad que de nosotros esperan los ciudadanos para resolver sus problemas. Gracias por su atención.

(El Sr. Vicepresident substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Martínez de Dios. Altres grups que vulguin intervenir? Pel Grup MIXT, Sr. Peralta.

EL SR. PERALTA I APARICIO:

Gràcies, Sr. President. Sr. Martínez de Dios, vagi per endavant que el nostre vot, del Grup MIXT, serà favorable a aquesta proposició; i a més li he de dir que, com a menorquí, el problema és realment seriós. Vostè ho ha dit, tal vegada amb una formulació jo crec que suau i bastant tècnica, no ho ha dit amb paraules més dures, però el fet és que la pròpia administració de justícia, degut a aquesta manca d'aquest jutjat del Penal a Menorca, incompleix les pròpies lleis que estan donades per a tots; atesa aquesta situació que es produeix a Menorca. Però jo diria més: En el cas de Menorca es produeixen fets que, si bé són generals en aspectes del penal a tota la justícia, com que delinqüents habituals siguin detinguts una i altra vegada i no se'ls pugui aplicar ni tan sols la presó preventiva en molts de casos per part dels propis jutges instructors, degut que mai no han estat condemnades aquestes persones; perquè n'hi ha que tenen fins a vint i vint-i-cinc causes pendents de judici; que estan pendents e alguns casos degut a aquesta manca del jutjat del Penal, i en altres per la dilatació tan gran que, evidentment, és tot el contrari del sistema de procediment d'urgència, procediment ràpid, per aplicar la justícia, que està consagrat a la mateixa normativa legal.

Per tant aquesta situació, que en el cas de Menorca es fa extensiva a altres indrets de la justícia, podríem

parlar també dels jutjats del Social, que tampoc no n'hi ha i que també provoca de vegades problemes seriosos; tot i amb açò he de dir que ens sembla molt assenyada aquesta proposta que avui es du aquí. És un tema que ja s'ha debatut altres vegades o se n'ha parlat a la mateixa illa de Menorca; i esperem que l'acord unànimе avui -que estic quasi segur que es produirà- en torn a aquest tema per part del nostre Parlament, se li doni una solució ràpida i urgent per part de l'administració de justícia a aquesta reivindicació que, com dic, és totalment justa dels menorquins. Moltes gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Peralta. Pel Grup PSM I EEM el Sr. Orfila té la paraula.

EL SR. ORFILA I PONS:

Gràcies, Sr. President. Vull manifestar el suport del nostre grup a aquesta proposició no de llei. Entenem que a més és especialment oportú que el Parlament de les Illes Balears es manifesti sobre aquesta qüestió en el precís moment que és el mateix ministre de Justícia, el Sr. Belloch, que reclama un pacte d'estat, apel·lant fins i tot a l'audàcia de les Corts Generals, del Congrés dels Diputats, tot reconeixent que hi ha sectors i aspectes de la justícia espanyola -i són paraules textuais del ministre- que avui per avui no donen una resposta adequada a allò que els ciutadans tenen raonablement dret a exigir o esperar d'ella. Quan indubtablement des del nostre Parlament detectam deficiències subsanables, com és aquest cas, seria poc racional no donar suport a una proposta com la que vostès presenten. El Grup PSM I EEM va reclamar fa poc temps en comissió la creació d'un jutjat penal a Manacor i Inca per les mateixes raons pràcticament que vostè exposava fa un moment; i per tant rebran igualment el nostre suport. Jo simplement voldria recordar que fa poc temps va ser a l'illa de Menorca la vocal del Consell del Poder Judicial Teresa Fernández, que es va entrevistar amb els jutges de l'illa, i que va manifestar que el Consell General del Poder Judicial estava en favor de crear aquest jutjat del Penal a l'illa de Menorca. Per tant, creim que és una proposta perfectament assumible, i que segurament està destinada a aconseguir una resposta positiva, crec, per part de l'administració. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Orfila. Pel Grup Parlamentari SOCIALISTA el Sr. Planells té la paraula.

EL SR. PLANELLS I COSTA:

Gràcies, Sr. President. Seré molt breu. És cert que el dèficit acumulat durant decennis, abans que arribàs la democràcia en aquest país, va fer que hi hagués bastants disfuncions en la justícia. És cert que s'aplicava més un criteri d'estància o presència física que un criteri d'eficàcia, que és

el criteri que va recollir la Constitució Espanyola l'any 1978, principalment amb l'article 24, quan parla de tutela efectiva dels ciutadans. Aquesta tutela implica necessàriament no només els ciutadans puguin accedir als jutjats, sinó que també tenen dret a una resolució fonamentada en dret. Venc a dir això principalment perquè nosaltres estam, ja dic abans de tot, a favor d'aquesta proposició no de llei; però també creim que la justícia no només es basa en aquest principi de tutela, sinó que també es basa en uns criteris de racionalitat i economia -economia no en l'estrictе sentit de guardar els sous, sinó en el sentit que els elements personals i materials es racionalitzin de manera que hi hagi un servei efectiu i que tots els ciutadans puguin accedir a la justícia-.

Entrant a la proposició no de llei, he de dir que em sembla que en aquest acte l'exposició de motius ha estat reformada a millor. I dic que ha estat reformada a millor, perquè d'una primera lectura, sembla ser que el que es demana més aviat és que s'incrementi la planta a Palma de Mallorca que a Menorca. O sigui, més aviat sembla ser que vostès demanen que a Palma de Mallorca s'incrementin els jutjats del Penal en 2 o 3, arrel de les notícies aparegudes als diaris, que la creació d'un jutjat del Penal a Menorca. He de dir també que la redacció és -al meu parer- un poquet deficient. Parlen d'un agreujant, que "bona part d'aquests suposa la celebració de judicis a l'illa de Menorca". El que voldran vostès -supòs jo- en el moment de presentar-ho, és que els menorquins no s'hagin de desplaçar, sinó que hi hagi un jutjat pròpiament a l'illa de Menorca.

Parlen després de desplaçaments de la comissió judicial, en uns termes en certa manera que m'han dut a pensar que parlàvem d'unes illes molt llunyanes entre una i l'altre. Entre Mallorca i Menorca realment avui en dia no es tarda mitja hora per desplaçar-se. I després hi ha un altre element que han posat aquí vostès aquí per fer no diria més força sinó més confusionisme: "els pertorbadors desplaçaments". Bé, què significa pertorbar o pertorbar? Significa crear una confusió, o també s'empra la paraula "pertorbar" en aquells casos de desordre físic o mental. O sigui que hi ha un conglomerat d'epítets -per dir-ho d'alguna manera- aquí, perquè tots ens els creguem.

I dic que està mal redactada l'exposició de motius, encara que també he dit que ha estat un poc reformada i ampliada, i amb un criteri tal vegada millor; perquè realment vostès plantegen la necessitat d'un jutjat, però vénen aquí i realment no ens diuen la situació de la justícia a Menorca. És a dir, quants de detinguts hi ha, quantes causes s'incoen, i quantes d'aquestes realment arriben al jutjat del Penal, quants de procediments abreviats hi ha perquè després s'hagi de desplaçar un jutjat de Palma de Mallorca per decidir. Perquè és cert, com ha dit el Sr. Martínez de Dios, que degut a la disfunció que hi havia entre que un mateix jutge instruís i deci-

dís, es varen crear aquests jutjats, perquè el dret fonamental de la presumpció d'innocència es conservés.

Ja dic, nosaltres votarem a favor, però no crec que puguem estar d'acord amb aquesta exposició de motius, tan mal raonada, tan mal escrita, i que no crec que realment fa referència a la situació de la justícia a Menorca. He de dir també, com a eivissenc, que no estic a favor del que ha expressat el Sr. Martínez de Dios, que venia a dir que els jutges de Mallorca recentment crec que en un informe que havien fet amb referència al fet que com que a Eivissa hi ha dos jutjats del Penal, un d'aquests si no té molta feina, que es traslladi a Menorca. Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Planells. En torn de rèplica el Sr. Martínez de Dios té la paraula.

EL SR. MARTÍNEZ DE DIOS:

Quiero agradecer a los dos grupos que han manifestado de manera clara su apoyo a esta proposición no de ley su intención de solventar un problema que existe en la isla de Menorca. En cuanto al portavoz del Grupo Parlamentario SOCIALISTA, la verdad es que no sé si es que ha dicho un "sí pero" o un "no pero", porque se ha dedicado a hacer un enjuiciamiento, una crítica de la exposición de motivos, cuando realmente la propuesta de resolución es clarísima. La situación de la justicia en Menorca es la que es: falta un juzgado de lo Penal, y tiene que trasladarse alguno de los jueces que tienen esta condición, de Palma de Mallorca a Menorca para llevar a cabo la fase del juicio oral; y creo que esto es una deficiencia que se pretende subsanar, que aquí se ha expuesto por personas que están más ligadas a la isla de Menorca que yo, como son los diputados intervinientes por los otros grupos, la necesidad de esta realidad.

En cuanto a la crítica en relación con mi propuesta relativa a la isla de Ibiza, de que hay un juzgado de lo Penal vacante, sin cubrir; éste es un dato que me ha dado a mi la administración de Justicia, y que dice ella -no soy el que lleva el control estadístico de las causas que se instruyen en los juzgados de lo Penal- que no cumple el mínimo establecido para aquellos juzgados de lo Penal que se considera ideal; i que esta podría ser una solución. Pero yo he propuesto que se deje sin funciones al juzgado de Ibiza y que se traslade a Menorca, ni mucho menos. Al revés, creo que potencialmente Ibiza, y en razón de lo que expuse cuando estaba en la tribuna, por circunstancias relacionadas de sus sistema de vida, derivado del turismo, los movimientos de personas de toda índole, favorecen la posibilidad de todos estos tipos de delitos que son precisamente los que tienen que enjuiciar los juzgados de lo Penal. Por ello considero que si ahora no tiene función, o tiene poca función, ese otro juzgado, en el futuro la tendrá.

Entonces, si el Grupo SOCIALISTA realmente va a apoyar esta proposición no de ley, le agradezco su apoyo. Si por

el contrario de su confusa exposición es que no la va apoyar, lo lamento porque creo que ésta es una necesidad sentida, y no hay aquí cuestión partidista de ningún tipo, puesto que si yo hubiera querido hacer alarde de una mala fe -vamos a hablar así, con toda claridad- pudiera haber descarnado todo lo relacionado con la administración de Justicia hasta términos y hasta extremos que tal vez pusieran los pelos de punta de los señores diputados. Pero sin embargo he eludido toda esa cuestión, he tratado de ser objetivo, he tratado de ser imparcial, y he tratado de conseguir el máximo apoyo para una pretensión, la que se contiene en la proposición no de ley, que creo que es razonable y justa. Gracias por su atención.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Martínez de Dios. Hi ha intervencions en contrarèplica? Sí, Sr. Planells, té la paraula.

EL SR. PLANELLIS I COSTA:

Gràcies, Sr. President. Jo creia que havia quedat bastant clar que el Grup SOCIALISTA donaria el seu suport a aquesta proposició no de llei. Únicament havíem criticat l'exposició de motius, en el sentit que no sorgia de la seva lectura, no enteníem, la necessitat tan imperiosa. Res més, moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Planells.

Passant a votació, entenc que es pot considerar aprovada per unanimitat aquesta proposició no de llei. Queda, idò, aprovada per unanimitat.

II.3) Proposició no de llei RGE núm. 313/93, presentada pel Grup Parlamentari PSM I EEM, relativa a declaracions d'espais naturals protegits.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a la darrera proposició no de llei, que és la 313, presentada pel Grup Parlamentari PSM I EEM, relativa a declaracions d'espais naturals protegits. Té la paraula pel grup proposant la Sra. Vadell.

LA SRA. VADELL I FERRER:

Moltes gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Sembla que el Grup PSM I EEM no tenguí altra curolla que posar en evidència la passivitat del Govern balear en complir les lleis que aquest Parlament aprova. He de dir que aquesta proposició no de llei va ser presentada en el febrer d'aquest mateix any; o sigui, hem estat vuit mesos sense parlar-ne per res, fins la setmana passada, en el debat de l'estat de l'Autonomia, on presentàrem una proposta de resolució en aquest

sentit, i que malauradament va decaure per l'empat que es va produir quan Unió Mallorquina va donar suport a aquesta proposta. Però el resultat de la votació no va modificar en absolut la voluntat del partit majoritari, que amb el seu vot va rebutjar qualsevol intenció de fer res al respecte.

Recordarem, una vegada més, la disposició addicional tercera de la llei 9/1991, de 30 gener, d'espais naturals i règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears: "El Govern promourà la declaració d'espais naturals protegits, d'acord amb el que preveu la Llei 4/1989, de *Conservación de los espacios naturales, de la flora y fauna silvestre*, a l'àmbit de les àrees següents: a Mallorca Mondragó, es Trenc-salobrar de Campos, s'Albufereta, sa Dragonera, àrees representatives de la serra de Tramuntana. A Menorca: s'Albufera des Grau-illa d'en Colom. A Eivissa: illots de Migjorn i Ponent d'Eivissa, ses Salines d'Eivissa i Formentera; aquesta darrera àrea, exclosa a la modificació aprovada dia 23 de desembre del 1992.

La llei és clara. De totes les àrees que contempla mereixedores de protecció, en fa menció especial d'unes quantes per les seves característiques especials, dignes d'una figura de protecció que garanteixi la conservació dels valors naturals i culturals d'aquestes zones. La llei, però, té una manca importantíssima. Encara que obligui a fer aquestes declaracions, i com les ha de fer, no diu quan, no estableix uns terminis. D'aquí, creim, la lentitud en executar-les. En quasi tres anys de l'aprovació de la llei ençà, tenim un sol parc natural, el de Mondragó; vull dir la declaració feta, perquè el Pla rector d'ús i gestió sembla que dormi, perquè d'ell encara no en sabem res. Ens fa tota la impressió que tenim un parc de paper. No hi ha Junta rectora, ni director, ni president tan sols, que no comporta ni despesa per part del Govern.

De totes aquestes àrees mencionades, totes elles amb uns valors indiscutibles, voldria fer menció especial a una d'elles; no per les característiques naturals, sinó per una circumstància especial, i molt favorable, que és que aquesta àrea és de propietat pública: sa Dragonera. Quan l'any 1988 es va produir la compra de sa Dragonera pel Consell Insular de Mallorca, aquesta iniciativa es va rebre de manera molt positiva per molts de col·lectius de mallorquins, tenint en compte la manca d'espais públics, especialment d'espais d'interès ecològic i paisatgístic. Tenia -i té- tots els factors a favor perquè la gestió fos eficaç, i evitàs la possible degradació per una aflluència massiva, poc reglada, i per activitats impropies. En definitiva, la creença era que d'una manera urgent es declararia parc natural.

Del 1988 ençà ha plogut molt, però no hi ha indicis de cap iniciativa en vies de prosperar. Tenim notícies d'un pla d'ordenació de recursos naturals que mai ha vist la llum pública; i tenim també unes declaracions del president del Consell Insular de Mallorca no fa gaire, anunciant que tenia la intenció d'accelerar el procés de declaració. Que una propietat pública tenguí tants d'entrebancs per gaudir d'una protecció legal que garanteixi la conservació, la millora, i també

l'aprofitament ordenat, em sembla una manca de responsabilitat mereixedora de les més dures crítiques.

Si feim un ràpid repàs per les altres àrees, ens trobam en primer lloc amb es Trenc-salobrar de Campos, protegit des del 1984, quan el Parlament aprovava la Llei de protecció d'es Trenc; l'any 1987 el Govern va aprovar un pla especial que havia de concretar i donar protecció definitiva a aquesta zona; una zona d'alt valor paisatgístic, únic a Mallorca per la seva qualitat, a la qual s'ha d'unir també la seva fragilitat. El sistema d'unar d'es Trenc és un dels més extensos que hi ha a les Balears, amb dunes fins a 23 metres d'altària, i de profunditat fins a un quilòmetre. Per la seva configuració plana, amb aigües molt superficials, és l'hàbitat més adequat per les aus limícoles, i estació fonamental per a la migració d'aus. La seva vegetació reflecteix la diversitat de biòtops de la zona, des de la platja i duna fins a la vegetació lacustre. Malgrat això la degradació d'aquest espai no s'ha aturat, sinó al contrari, s'ha intensificat en aquest període de temps. Es pot dir que es va aturar la urbanització, però encara no s'ha evitat la degradació.

Un recent estudi de màster sobre espais naturals i turisme fet a la Universitat d'Edimburg l'ha utilitzat com a exemple -es Trenc i sa punta de n'Amer-. En aquest estudi es varen comptabilitzar més de 5.000 persones simultàniament damunt la platja. No hi ha comentaris. Tampoc no hi ha informació, no hi ha indicacions, no hi ha control, l'únic element de control és un garriguer, sense massa formació i amb una presència poc adient -no va identificat ni uniformat-, i aquest és l'únic element de vigilància. Ara fa quatre anys el Govern posà uns cartells indicadors que dirigien els visitants cap a un centre d'informació. Denunciaren aquí altres companys meus que aquest centre no hi era. Varen dir que el posarien, però el que varen fer finalment va ser llevar el cartell.

El que hi ha a es Trenc és un problema de neteja, d'usos incompatibles; cavalls i motos per les dunes, cap control de caça a ses Salines, i cap ús educatiu ni turístic ordenat. Es Trenc podria ser un motiu de prestigi, i està deixat de la mà del Govern.

Continuam amb el repàs. S'Albufereta és la tercera zona humida de Mallorca en importància i extensió. És la tercera i gaudeix de la qualificació ZEPA, que és la zona especial de protecció de les aus, segons la Directiva comunitària 79/409. Malgrat això, i d'estar considerada com a zona humida d'importància nacional, s'Albufereta no gaudeix encara de cap tipus de protecció real que garanteixi la conservació del seu paisatge, flora i fauna. Tant la vegetació com la fauna constitueixen un vertader tresor que és necessari preservar, i al mateix temps una adequada gestió dels recursos naturals podria contribuir clarament a la millora de les condicions socioeconòmiques i ecològiques del seu entorn immediat. No oblidem que els assentaments urbans són, sense dubte, el principi

pal problema i amenaça, centrant-se exclusivament en la seva franja costanera. La carretera d'Alcúdia al Port de Pollença la travessa totalment. Per altra banda apartaments turístics, xalets i els annexos s'han situat sobre la barra arenosa, fregant la zona inundada; caça i pesca, així com abocaments incontrolats, són agressions que s'haurien d'evitar. No tenim cap notícia que s'hagin emprès mesures per evitar la seva degradació i promoure l'ús racional per a l'aprofitament cultural i educatiu.

La serra de Tramuntana. Com la major part de les àrees de muntanya d'arreu del món, la serra de Tramuntana es pot considerar una zona naturalísticament privilegiada, tant en els aspectes botànics, amb una important flora endèmica de plantes rares, com faunístics, abunden els endemismes i elements únics. La Serra es sens dubte l'espai natural ecològicament més valuós de les Illes Balears. La Serra no és en absolut un paisatge intocat ni un territori sostret a la presència i activitats humanes. Al llarg de la història s'hi ha anat instal·lant un bon nombre de cases i nuclis urbans, i la mateixa presència humana ha anat transformant el medi d'una manera gradual i harmònica, deixant per la posteritat tot tipus d'elements arquitectònics i culturals que no fan altra cosa que augmentar encara més el valor patrimonial de la Serra, des del punt de vista estrictament natural. La Serra hi trobam exemples extraordinaris de cases de possessió, de torres de defensa, de molins d'aigua, de monestirs, de fortificacions, etcètera, així com d'elements arquitectònics més senzills, com són els camins empedrats, fonts, aljubs, marjades, aqüeductes, sitges, forns de calç, així com les més interessants troballes arqueològiques de l'illa.

Aquest panorama idíl·lic que he descrit fins ara és cert només en part. No tot és bellesa i harmonia a la Serra. Des de fa unes dècades s'han anat instal·lant activitats i construccions amb uns impactes importants i a vegades irreversibles sobre el territori: parcel·lacions, urbanitzacions, obres públiques, túnels, pedreres, embotelladores, i carreteres que a més de conseqüències ambientals directes, faciliten l'accés -i per tant la urbanització- d'aquest enclavament natural. Altres agressions que es poden anomenar són proliferació i asfaltat de camins rurals, explotació dels alzinars, i els sempre devastadors incendis forestals, els quals aquest estiu han constituït una vertadera plaga d'efectes catastròfics.

Són necessaris més arguments per constatar la urgència de la declaració de la serra de Tramuntana espai natural protegit, segons preveu la Llei 4/1989, de conservació dels espais naturals? -i acab, Sr. President-. No és ben necessari que es redacti el Pla d'ordenació de recursos naturals de la Serra de Tramuntana. Des de l'any 1978, que es va elaborar el primer inventari d'espais naturals, tots els estudis i treballs elaborats sobre àrees a protegir coincideixen en assenyalar la serra de Tramuntana com l'espai més important, destacant que hauria de gaudir d'una protecció global. Ens demanam, què se n'ha fet d'alla sol·licitud que va fer el Govern perquè la Serra fos declarada reserva de la biosfera?, continua la seva tramitació, o està paralitzada? Creim que seria positiva aquesta declaració, acompanyada -clar- amb una protecció

legal d'acord amb la Llei de la conservació de la naturalesa. Aquí sí que vertaderament hi caben totes les figures previstes a l'article 12 de l'esmentada llei: parc, reserves, monuments, paisatges protegits, etcètera; perquè la configuració de la Serra dona lloc a un ventall de possibilitats que harmonitzin la convivència humana amb el medi natural.

No vull deixar de fer menció -i perdoni, Sr. President, ja acab, però crec que és necessari que faci menció- a una part de la Serra que aquest estiu ha patit els efectes destructius del foc amb unes conseqüències catastròfiques des del punt de vista mediambiental: la serra de Na Burguesa. No puc afirmar de cap manera que si hagués estat declarada parc natural amb anterioritat no s'hagués cremat; però possiblement les conseqüències no haurien estat tan devastadores com han estat, amb una vigilància, neteja, i altres mesures de protecció i gestió, haurien evitat segurament que el foc s'hagués propagat tant. El mal està fet, i ara sembla que hi ha una major sensibilitat perquè ja són dos els ajuntaments que han sol·licitat la declaració de Na Burguesa parc natural, el de Calvià i el de Palma; i quasi ben segur que ben prest ho farà el de Puigpunyent. Afortunadament la Llei 4/1989 preveu en el seu article 15, apartat 2, la possibilitat de declarar parcs i reserves naturals sense prèvia aprovació del pla d'ordenació de recursos naturals, de manera excepcional i sempre que existeixin raons que ho justifiquin. Les raons crec que estan ben justificades, i el caràcter excepcional ningú crec que el posi en dubte.

Tenia també, Sr. President, preparat també una mica de repàs sobre les àrees de Menorca i d'Eivissa; també m'he preocupat d'estudiar-m'ho i de preparar-ho. He abusat una mica del temps, però només amb dues paraules vull ressaltar els valors de l'albufera des Grau, que també és una de les zones humides importantíssimes, i sobretot característiques, de les Illes Balears, i d'aquesta sabem que es redacta el pla d'ordenació de recursos naturals. El Sr. Saiz, l'anterior conseller d'Obres Públiques, ho va anunciar quan debatíem els pressuposts del 1993; va dir que estava pràcticament a punt. Però demanam quan veurà llum pública, quan es posarà a exposició pública?

Del illots d'Eivissa...

EL SR. PRESIDENT:

Acabí, Sra. Vadell, ja té el temps totalment esgotat.

LA SRA. VADELL I FERRER:

...no en sabem res; només sabem que s'hi acampa, i supòs que s'espanten les aus que van a niar allà. De totes maneres, crec que aquesta exposició de motius, i aquesta exposició meua, deixa bastant clara la necessitat

urgent d'anar declarant aquestes àrees, i que el Govern compleixi la Llei del 1991. Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Vadell. Pel Grup Parlamentari MIXT el Sr. Vidal té la paraula.

V

EL SR. VIDAL I JOAN:

Gràcies, Sr. President; senyores i senyors diputats. Ha dit molt bé la Sra. Vadell com a portaveu del grup proposant d'aquesta proposició no de llei, que la Llei -en aquest cas la Llei d'espais naturals protegits- és clara; però també ha dit que té una mancança important, i evidentment la té. La formació política que jo represent pretenia una reforma de la Llei d'espais naturals; una reforma que vàrem promoure a través d'una iniciativa legislativa popular, que llavors va decaure. Però a pesar que proposàvem altres aspectes a reformar, en el que posàvem molt d'èmfasi precisament era que s'assenyalàs un termini per dur a terme el desenvolupament d'aquesta protecció que preveu la llei, perquè si no passa amb això, amb el compliment de les lleis, i amb aquest cas concret, com aquelles declaracions o reconeixements de deute que no assenyalen un termini per saldar-los; i queda el reconeixement de deute, però moltes vegades *sine die* no es pot saldar perquè no hi ha recollit en aquest reconeixement precisament aquest termini en què es farà efectiu.

Per tant, crec que el buit que té aquesta llei, i per d'algun manera corregir-lo ve aquesta proposició no de llei que està dirigida a la mateixa línia que nosaltres propugnàvem, perquè -si no record malament, i el text d'aquella reforma és aquí al Parlament, a pesar que, com he dit abans, va decaure- s'assenyalava el termini d'un any perquè es duqués a terme aquesta promoció de la declaració d'aquests espais naturals protegits, a dur a terme les accions pertinents. I es proposava un any, i ara el Grup PSM I EEM demana que es faci dins el present any; però hem de tenir en compte que la modificació de la Llei d'espais naturals data precisament de desembre del 1992; i per tant si es diu "dins el present any" hi ha aquest termini de dotze mesos per dur a terme les accions que hauria d'haver assenyalat quant a termini la mateixa llei.

Per tant nosaltres estam completament d'acord amb aquesta proposició que fa el Grup PSM I EEM, i quan dic nosaltres no m'atreveix a dir tot el grup, que en aquest moment jo parl en nom del Grup Parlamentari MIXT, però la responsabilitat de la decisió només puc agafar la que afecta a aquest diputat que els parla. Per tant aquest diputat -i esper que em secundaran els altres membres del grup- els diu al grup proposant que té el meu suport per a aquesta proposició no de llei, perquè el Govern promogui dins el present any aquesta declaració d'espais naturals protegits que es recull en aquesta relació, que no és altra que la que va quedar determinada després de la modificació del 23 de desembre del 1992. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Vidal. Pel Grup Parlamentari SOCIALISTA el Sr. Antich té la paraula.

EL SR. ANTICH I OLIVER:

Gràcies, Sr. President, senyors i senyors diputats. Tal i com ja han assenyalat anteriorment els altres grups, la disposició addicional tercera de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, diu que el Govern promourà la declaració d'espais naturals protegits d'acord amb la Llei 4/1989 a l'àmbit de tota una sèrie d'àrees de les Illes. La Llei d'espais naturals es pot considerar la més important que ha aprovat aquest Parlament. És una norma de futur que incideix clarament sobre la vida i economia dels habitants de les nostres illes, illes d'economia clarament especialitzada en serveis turístics molt relacionats amb la bellesa natural del seu territori. Per tant, mai seran massa els esforços per alliberar el paisatge i la nostra natura de qualsevol tipus de degradació. ES més, s'han de prioritzar aquelles accions i mandats legals que contribueixin a una millor ordenació, gestió i conservació d'aquells indrets i espais d'un especial interès.

És indubtable que l'aplicació de la Llei ha permès aturar, prohibir noves construccions a més d'un dels espais o indrets d'especial interès que certament les haguessin pogut fer malbé, o fins i tot destruir. Però aquest efecte de la Llei, valuósíssim, no és l'únic que se'n pot derivar. Aquesta preveu a més la necessitat de desenvolupar tota una sèrie d'instruments que facin possible una millor gestió i conservació dels espais protegits. I és en aquesta matèria, en la necessitat de desenvolupar tots els instruments que la Llei posa a l'abast per ordenar, conservar i gestionar aquests espais, on ens retardam més del compte.

Atesa la importància de la conservació de la natura, i a més sent aquesta matèria primera bàsica de la principal font d'ingressos d'aquesta comunitat, pensam que, a més havent passat més de dos anys, quasi tres, des de l'aprovació de la Llei d'espais naturals, hauríem d'haver avançat més, tant en l'ordenat a la disposició addicional tercera, que avui se sol·licita pel Grup Parlamentari PSM I EEM amb aquesta proposició no de llei, com amb altres mandats que es deriven de la llei, com puguin ser els prevists al seu article 9 en relació a l'elaboració de plans per tal d'ordenar els espais protegits.

La Llei, en el seu títol segon i disposició addicional tercera estableix clarament per qui i com, encara que no quan, es poden dur a terme aquestes declaracions. Per tant només manca la voluntat d'exercir de manera prioritària aquelles facultats que -crec que tots estam ben d'acord- són vitals per millorar i conservar adequadament allò que sent únic i demostradament per desgràcia

fungible, és peça fonamental de la qualitat de vida del nostre poble. És per això que el nostre grup parlamentari donarà suport a qualsevol acció encaminada a millorar la conservació i gestió dels nostres espais protegits, i per tant totes aquelles voluntats que persegueixin prioritzar el desenvolupament de la Llei d'espais naturals, possiblement -com deia al principi- llei la més important que ha aprovat aquest parlament. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Antich. Pel Grup PP-UM el Sr. Huguet té la paraula.

EL SR. HUGUET I ROTGER:

Gràcies, Sr. President; senyores i senyors diputats. Sra. Vadell, li he d'agradar dues coses. Li puc assegurar que quan vostè parlava de la serra de Tramuntana, des Trenc, dels espais naturals que vostè tant s'estima de Mallorca, me n'he recordat quan traduïa Ovidi; francament era un efecte el de la seva retòrica, el de la seva narració, que em recordava aquesta poesia tan bucòlica, que és la paraula que vostè ha emprat. M'ha fet oblidar una mica les paraules dantesques que ha utilitzat per dirigir-se al Govern, i crec que ha estat poc objectiva. Jo crec que la seva intervenció, carregada de molt bones intencions, ha estat poc objectiva, perquè se li ha notat que carregava molt la mà quan rallava del Govern, i també carregava molt la mà quan rallava dels espais naturals.

Segurament fa falta que recordem un poc aquesta legislació que avui s'ha citat tan repetidament aquí. A la Llei dels espais naturals hi ha dins el que és la definició d'objectius el segon punt que diu "establir normes addicionals de protecció dels espais naturals protegits que es declarin a l'empara de la Llei 4/89 de conservació d'espais naturals, flora i fauna silvestre". Aquesta és la primera referència, ja en el primer article, de la Llei 1/91 d'aquesta comunitat autònoma. I abans de l'addicional tercera, hi ha l'article 26, que la declaració a les Illes Balears de les categories d'espais naturals protegits, establertes per la Llei 4/89, es farà mitjançant decret del Govern de la Comunitat Autònoma, i que la gestió -l'article 27, el següent- correspondrà al Govern, qui podrà establir acords amb els consells insulars i els ajuntaments. No repetiré la relació que vostès han citat de la disposició addicional tercera, que conté quins espais són els que han de ser declarats d'una manera imperativa per aquesta llei com espais naturals protegits.

Després el que ens han de centrar és si és cert que el Govern ha tingut desídia, no ha complert, pel fet que aquesta addicional tercera no dugui terminis i no ha fet res per complir aquesta disposició. La informació que m'ha donat el Govern és que a més de l'Albufera d'Alcúdia, que és espai natural, que és Parc Natural, hi ha també redactat, i s'han posat d'acord més de 400 propietaris de Mondragó, que Dragonera -i la informació és que vostè hi era a un ple del Consell Insular de Mallorca on es va aprovar tirar per endavant aquest expedient, ho dic perquè abans han dit que no sabien

com estava-, l'albufera des Grau de Maó està en fase d'informació prèvia, està passat als grups polítics del Consell Insular i l'Ajuntament de Maó, i s'ha iniciat ja la redacció de Na Burguesa, que per cert no era inclosa a la relació d'espais de l'addicional tercera de la tan repetida Llei 1/91.

Vostè creu que si s'han redactat en aquests dos anys quatre plans d'ordenació de recursos naturals, o tres complets i un en fase de redacció, es pot dir que el Govern no ha actuat? Es pot dir que perquè no hi hagi un termini determinant a l'addicional tercera se li ha de posar perquè el Govern no fa res? Jo crec que no n'hi ha cap, i de raó; i per tant aquesta és una de les motivacions que ens fa pensar que no és necessari donar suport a la seva proposició no de llei. Però sobretot n'hi ha una altra; el que vostès tenen escrit a la proposició no de llei és còpia literal de la disposició addicional tercera. És una cosa que és imperativa per al Govern per llei. Té sentit que aquest mateix Parlament, que ha aprovat aquesta llei, ara aprovi una proposició no de llei que diu el mateix? segurament no té sentit, i segurament estalviàriem temps i mitjans si ens limitéssim a consultar al Govern com estan aquestes feines.

He de dir tot d'una que efectivament açò és una proposició no de llei datada i firmada per un diputat que ara ja no ho és, el Sr. Sebastià Serra, i el mes de febrer, que possiblement açò hagi motivat aquestes circumstàncies del que jo entenc que és una absoluta incoherència; perquè crec que en aquest cas el Govern no es mereix cap estirada d'orelles, ni cap imposició de terminis, perquè compleix perfectament amb el que diu la Llei d'espais naturals.

Abans d'acabar em vull recolzar en el que diu la Llei 4/1989, allà on s'assenyala que juntament amb els plans d'ordenació de recursos naturals, s'han d'establir de quins mitjans jurídics, econòmics i humans es disposen. Jo estic segur que aquest és el límit que fa que no es pugui anar més acceleradament amb aquesta qüestió; perquè efectivament són limitats, encara que s'hi dediquen esforços, tants els mitjans humans, com els mitjans jurídics -he rallat d'un exemple de 400 propietaris -, com els mitjans econòmics que té a disposició el Govern per dur endavant aquell imperatiu de la Llei 1/91. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Huguet. Hi ha torn de rèplica? La Sra. Vadell té la paraula.

LA SRA. VADELL I FERRER:

Moltes gràcies, Sr. President. En primer lloc he d'agradar als grups parlamentaris que donaran suport a aquesta proposició no de llei; ens sentim satisfets que hi hagi sensibilitats en aquest sentit. Li he de dir, Sr. Hu-

guet, que m'ha arribat un poc a l'ànima això que li hagi inspirat les traduccions d'Ovidi. M'agradaria que aquests espais no morissin com la llengua d'Ovidi, la veritat és aquesta.

Vostè diu que he estat injusta i poc objectiva amb el Govern. Jo no he dit en cap moment que el Govern no hagi fet res, sinó que ha fet poc. I repetesc que consideram que ha fet poc. Si no té mitjans humans, jurídics i econòmics, tot és qüestió de voluntats. El Govern pot arbitrar les mesures necessàries per fer tots els plans que vulgui, perquè hi ha uns mecanismes i té tot el poder per destinar les partides pressupostàries allà on el Govern li convengui més.

Ha fet referència al Consell Insular de Mallorca. En el Consell Insular de Mallorca el PSM va presentar una iniciativa en el sentit que el Consell Insular sol·licitàs la declaració de sa Dragonera parc natural; n'estava ben assabentada, i només he dit que sí estàvem assabentats d'això, que no estàvem assabentat que s'hagués fet absolutament res més. Nosaltres el que reiteram és que és necessari que el Govern segueixi actuant, i que el Govern es fixi uns terminis; perquè en el cas de no aprovar aquesta proposició no de llei, i en el cas de tornar ser el Govern de via lenta, -perquè ja no només som una comunitat de via lenta, sinó un Govern de via lenta- aquests espais es degradaran de cada vegada més, i després moltes zones seran irrecuperables. Són ben necessàries actuacions concretes, i és ben necessari que si no hi ha mitjans s'arbitrin els necessaris perquè es puguin dur a terme aquests plans rectors d'usos i gestió, i sobretot que no siguin plans de paper, sinó que es faci una gestió efectiva i real. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Vadell. Hi ha intervencions en contrarèplica. No hi ha intervencions.

Acabat, idò, el debat, passarem a la votació.

Senyores i senyors diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que voten en contra? Gràcies, poden seure.

Senyores i senyors diputats que s'abstenen?

25 vots a favor, 30 en contra, cap abstenció. Queda rebutjada la Proposició no de llei 313.

I esgotat l'ordre del dia, conclou aquesta sessió. Moltes gràcies a tots.